

Előfizetési feltételek:
Videkre postán vagy helyben házhoz
hordva.)
Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egyen szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
6-hasabos petitsor egyszeri hirdetésnél 12,
kétzerinél 10, háromszorinál 8 kr.
A nyilvántartás petitsor 50 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények elfogadják a ki-
adóhivataltól kivül egyedül **Hannem-
stein és Vogler** hirdetésfelvételi
hivatalában Budapesten: Dorottya-utca
5. sz. I. em. Bees: Wallischgasse 10. sz.
Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalapács 15. sz. I. em.
A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
Hírmegjelölések csak ismert e-
szektől fogadhatók el. — Kéziratok nem
adának vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint **(Ker-
tész József** könyvnyomdai irodája)
hova a lap anyagi részét illető közleme-
nyek (előfizetési pénzek, hirdetmények
kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, február 27.

A sorsolási kölesön ügyében tegnap tett interpellációm bizonyos helyen, ugyiltszik, nagy visszatetszést szült; következethető ez legalább azon ingerült hangból, melyen hozzászólt a mai „Pesti Napló.” Nem fogjuk t. laptársunkat követni a személyeskedések terére; de az ügy magában elég fontos arra, hogy néhány tárgyilagos észrevételt el ne hallgassunk.

Beismeri a „P. N.” teljes helytelenségét a pénzügyeri jelentés azon állításának, mely szerint a legutolsó tíz év járadéka a tartalékalapból volna fizetendő; valósággal az egész ötvenévi időtartam végeig fizetendő az állam kincstár az 1.224.000 forintnyi évi járadékot s a tartalékalap csak a sorsolási terv szerint az utolsó tíz évben szükséges több fizetést fedezendő. Jogosan állítottam tehát, hogy a miniszteri jelentés, midőn az államkincstár megterhelhetőségét a 40 év befizetével megszünteti, mind a kölesöntörvényt, mind annak végrehajtási módozatait szem elől téveszti.

Azon vallomást is elég világosan ki lehet olvasni a „P. N.” cikkekéből, hogy t. Sziláry ur hű nem maradt a tényleges valósághoz, midőn nekem adott feleletében azt állította, hogy a tartalékoszegekért vett értékpapírok az államkincstár pénztárában vannak: Ott nincsenek, hanem a magyar földhitelintézet pénztárában, s pedig nem, mint a magyar állam, hanem mint a bécsi Bank-Verein letéteménye.

Ez a kérdés lényege. Legtávolabbról sem czéloztam felszólalásom által azon gyanút kelteni, mintha az évenkénti járadékból visszatartott 100—112,000 forint elprédáltatnék; ismételve kijelenttem az indokolásban, hogy kamatra elhelyeztetnek azon levonások s mi czélből történik ez. Többet pedig nem mondanak a „P. N.” idézetei a zárszámadásokból. Egy szóval sem állítják oda ezen összeget, mint az államkincstár vagyonát. Az én kérdésem pedig épen az volt: vajjon ezen tartalékoszegek elhelyezése oly módon-e, miszerint mind a sorsjegyek birtokosai, mint hitelezők, mind az államkincstár, mint adós, minden eshetőség ellen biztosítva vannak?

Erre adós maradt a felelettel Sziláry pénzügyeri ur; a feleletet rá kikerüli a „Pesti Napló” is. Felelhetek én ma már. Nem az én hibám, ha a felelet nem nagyon megnyugtató, ha ellenkezőleg igen alaposnak bizonyítja be azon aggodalmakat, melyek tegnapi interpellációmra indítottak.

N. t. pénzügyeri ur szíveségéből birtokába jutottam tegnap óta egy hiteles másolatának azon szerződésnek, mely a kérdéses tartalékalap ügyében 1870. október 31-én kötött meg a magyar kormány, a bécsi Bankverein s a magyar földhitelintézet közt. E szerződés pontjai, az igaz, némi befolyást biztosítanak a magyar kormánynak a tartalékalap kezelésére. Így a befizetett összegek után a magyar földhitelintézet által adott nyugták két példányban állítanak ki, melyek egyike őrizet végett (Behufs Aufbewahrung) az állam-főpénztárnak adatik át (§. 2.); a magyar pénzügyminiszterium, egyetértőleg a bécsi Bankvereinrel, jelöli ki a tartalékalap számára veendő értékpapírokat (§§ 3. s 8.); fölülvizsgálhatja saját közegei által s saját költségeire a tartalékalap kezelését s a vizsgálat eredményéről maga értesíti a Bankvereint (§ 6.); a magyar földhitelintézet félévi számadásait a magyar p. ü. miniszterium veszi át két példányban, melynek egyikét ő közli a Bankvereinrel (§ 5.); végre, annak idejében a magyar p. ü. miniszterium, mindig egyetértőleg a bécsi Bankvereinrel (nach getroffener Uebereinkunft mit dem Wiener Bankverein) kijelöli az értékesítendő papírokat s fölha-

talmazza a földhitelintézetet a bejött összegek kiszolgáltatására (§ 9.). Mindez, ismétlem, biztosítja a magyar kormány hozzájárulását a tartalékalap kezeléséhez; de már az idézetekből világos, hogy ezen alap nem mint a kincstár betéte vagy vagyoná tekintetik. És még világosabban kitűnik ez a szerződés 1. s 9. szakaszaiból. Nem a magyar kormány eszközli 40 éven át a 100,000 forintnyi levonásokat; ő rövidtlenül fizeti meg a teljes törvényszabta járadékot (évente 1.224,000 ft) a Bankvereinnak, mely ebből visszatart s félretesz évente 100,000 forintot (§ 1.); ismét, a 40 év telte után nem a magyar kormány, hanem a Bankverein alkalmazza az eddig gyűjtött alapot az utolsó tíz év nagyobb kötelezettségeinek fedezésére (§ 9.).

A viszony jogi természete tehát a következő: mi a föle kapott 24,000,000 frt fejében adósai vagyunk, a Bankvereinnak, kinek 50 éven át 1.224,000 frtnyi járadékkal tartozunk; de viszont — s úgy szólván mint a sorsjegyek birtokosainak képviselői — a Bankverein hitelezői vagyunk a tartalékalap összegéig, s egy-szersmind kezesei is a sorsjegyekkel szemben minthogy a jegyek szövege a Bankvereint nem is említi csak a magyar kincstárt köti a felszázadi mivelet egész lebonyolításáig. Mint hitelezőnek, mint érdekelt félnek befolyást biztosít nekünk az 1870. október 31-ki szerződés a negyven éven át gyűjtendő alap kezelésére.

Ez elégséges lehet rendes viszonyok közt. De ha 10—20, vagy 40 év múlva baj történik a Bankvereinnal (s talán a múlt év pénzügyi történetéből nem volna nehéz kimutatni, hogy ez nem épen a lehetetlenségek közé tartozik) akkor a sorsolási kölesön tartalékalapja, mely a Bankverein betéte, az ő aktívája, a tömeg rendelkezésére áll, s a magyar kincstár, a többi hitelezőkkel egyenlően, talán semmit sem vagy néhány százalékot kap követeléséből. Minthogy pedig a sorsjegyek birtokosaival szemben csak a kincstár le van kötve, kényszerítve volnánk akkor, újra előteremni sajátunkból azon 13,395,800 forintot, melylyel az utolsó tíz év kötelezettségei túlhaladják ezen időszak összes törvényszabta járadékait.

Ilyes valamit sejtettem s azért interpelláltam. A „P. N.” fölvilágosításai s a szerződés szövege arról győzött meg, hogy sejtelmem s aggodalmam nagyon is alapos. Új bizonyítványa ez a rendkívüli meggondolatlanságnak, melylyel pénzügyi miveleteink legnagyobb része kötöttett.

Szerencsénkre, a bajon még segíteni lehet, s pedig a kérdéses szerződés olyképeni módosítása által, mely a tartalékalapot a kincstár tulajdonává teszi, természetesen, a szigorú ovadékkal arra nézve, hogy másra ne fordíthatassék. Ha áldozatba kerülne is a másik fél bejegyezésének kieszközlése e módosításhoz, nem kellene sajnálni az olyan áldozatot, mely sokkal nagyobb veszteségek eshetőségétől megmenti a kincstárt. Horn E.

— **Ő fölsége a király,** mint az „Ung. Ll.” írja, holnapután, vasárnapon érkezik Budapestre, s e napon nyújtandja be a miniszterium is lemondását, mint már ismételt volt alkalmunk jelezni. T. laptársunk hozzá teszi, hogy a kabinet ezuttal kimerítő jelentést teend az ország állapotról.

— **De Pretis** osztrák pénzügyminiszternek legközelebb bekövetkezendő lelépését bizonyosnak mondják. Utódaul Fierlinger osztálytanácsost emlegetik. De Pretis ur a saját rokonszenvét is eljáván legutóbbi erőszakos tetteivel, nagyon kevés rokonszenvet fog magával vinni a magánéletbe.

— **A kamatbiztosítás mellett engedélyezett vasutak** közül a kassai-oderbergi, az észak-keleti, a nyiregyházi-ungvári, az első erdélyi s az alföldi nagy hiányában vannak a forgalmi eszközöknek. A kormány már 1872-ben terjesztett a képviselőház elé törvényjavaslatot, amelyben a szükségelt forgalmi eszközök megszerzésére szol-

gáló tőkék után a kamatbiztosítás megadását javasolta. A törvényjavaslat azonban, bár ufolag előterjesztett a képviselőházban, mindeddig nem tárgyalott. Időközben a társulatok maguk tettek külön-külön kísérleteket a szükséges tőkék megszerzésére. E lépések eddigelé sikerteleneknek maradtak, míg utóbbi időben oly terv merült föl, melynek sikere valószínű. Tudva, van, hogy az osztrák-földhitelintézet hasonló pénzügyi útján szerezte be a tiszta-vidéki, az Erzsébet s a dél-észak-német kapcsoló vasut, valamint az osztrák-magyar Lloyd számára 1858-ban az ezen vállalatokkal kötött elsőbbségi egyezmény mellett a megkivántatott 40 millióft tőkét. Ez összeget a hitelintézet 420,000 sorsjegy kibocsátásával szerezte be, az évenként kisorsolt jegyek beváltása pedig azon járulékokból fődöttetik, amelyeket a hitelintézetnek átadott prioritások után az említett közlekedési vállalatok fizetnek. Most a magyar vasutnál hasonló eljárás tervezetik, bárha a mivelet ezuttal alig fog sorsjegyek kibocsátásával létesíteni. Az igényelt összeg a közlekedési miniszter múlt évi előterjesztése szerint effektíve 4.462,073, és 75 % kibocsátással, névértékben 5.940,430 frt.

— **A főrendiház hármass bizottsága** befejezte a földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A hosszas tárgyalásoknak, mint értesülünk, az lett az eredménye, hogy a bizottság elfogadandónak ajánlja ugyan a törvényjavaslatot, de oly módosításokkal, melyek elvi fontosságú kérdésekben térnek el egy a kormány eredeti előterjesztésétől, mint a képviselőház által elfogadott szerkezettől. Így, hogy többet ne említsünk, új választási módozat, új eljárási mód ajánlatik. A kormány hozzájárulásával, vagy anélkül történtek e módosítások nem tudjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy (a mennyiben jól vagyunk a jelzett módosítások iránt tájékozva) a törvényjavaslat sorát törvényhozásunk hosszú vitájának kell még eldöntenie, s így egyelőre ismét szaporodik függő-kérdéseink száma.

Fölkéröttünk a következő sorok közlésére:

Nyilt válasz.

Kerületem több választó polgára azon kérdést intézi hozzám, vajjon a Kassán megjelenő magyar lapoknak irányomban tanúsított kiméletlen eljárását szándékosan-e megtorlás nélkül hagyni?

E kérdésre mindenek előtt legyen szabad egész átalánosságban megjegyeznem, hogy a sajtószabadság egy oly alkotmányos kincs, melynek élvezetiséért szívesen kell türemünk a legérzékenyebb támadásoknak is, melyek fájdalom a szabadsajtó mellett kikerülhetlenek, — továbbá, hogy hazánk szerencsétlen körülmények folytán oly válságos helyzetbe jutott, midőn legtöbbször öszetlenebb, s érdemesebb hazánkfiai és kénytelenek gyanúsító, bemoeskoló rágalmatok naponta tűrni, még pedig gyakran oly táglelkiismereti kalandoroktól, kik a hazafiságot csupán üzemleik czégeül használják.

Ezeket előre bocsátva a hozzám intézett kérdés érdemére válaszom az, hogy én e lapokat nem olvasom, velők bár mit írjanak is, polemiaiba nem bocsátkozom, azonban a tárgyilagosság határán túl terjeszkedő támadásokat kellő megtorlás nélkül hagyni nem fogom.

Szentimrei Elek, s. k.
orsz. képv.

A Ferencz-József-tér szabályozása.

A fővárosi közmunkák tanácsa részéről szerkesztőségünkhez beküldetett e tanács műszaki osztályának javaslata a Ferencz József-tér rendezése ügyében.

A javaslatot kísérő jelentésből kivehetni, hogy négy terv készült, ezek között a műszaki osztály a 4-iket fogadta el.

Mind a négy terv bőven le van írva a jelentésben alaprajzok és távlatképekkel azonban csak az elfogadott tervről kaptunk, a mi annyiban sajnálatos, minthogy így nehezebb annak megítélése, vajjon a műszaki osztály a négy terv közül valóban a legjobbat választotta-e.

Nem is fogunk bocsátkozni e kérdés birálatába s csak az elfogadott tervről szölandunk.

Ezen terv szerint a tér közepét a koronázási domb helyett magas talapzatra állított lovas király szobor foglalja el, jobbra balra egy-egy parkirozott csoport van tervezve s ezeknek közepén egy 18—20 öl magasságú oszlop, melynek egyikét Szt. István, másikat Corvin Mátyas szobrai díszíti, ezen parkirozott csoportokban állítatnék fél szemben, az akademiával; Széchenyi s szemben a rég Lloyd épülettel; Deák emlékszobrá; míg a hid közelében lévő park-sarkokban virágos díszmü edények föllátása tervezetik. A parkirozott csoportokat mindkét oldalról fasorral szegélyezett járdák veszik körül.

Tagadhatlan, hogy az említett terv szerint azon most annyira elhagyott hely, a világ legszebb terei sorába emelhetnék.

A czélbavett rendezés költsége összesen 252,736

Ferencz József

frtba van előirányozva, s ha a régi kövek újból fölhasználtatnának csak 130,236 frtba.

Ezen összegből a fővárosi tanácsra esnék 105,316 frt, a fővárosra pedig első esetben 147,420 frt másik esetben csak 24,910 frt.

Magától értetődik, hogy ezen előirányzatba az oszlopok és emlékszobrok beszámítva nincsenek.

A munkák három évre osztatnának föl, az első évre esik a koronázási domb eltávolítása, a kocsutak elkészítése és a lovas szobor körüli járdák előállításának fákkel és lámpa-oszlopokkal, a második évre esik a rakpart lejárók szépítése és a parkok körüli járdák előállításának fákkel és lámpa-oszlopokkal. Végre a harmadik évre a parkozás munkája esik.

Kívánjuk, hogy legyen a fővárosi közmunka tanácsnak, és a fővárosnak pénze e sikerült terv kivételére.

Miután már a fővárosi építéséről szólunk, nem hallgathatunk el két észrevételt.

Az első az, hogy sajnálattal nélkülözzük a már befejezett, mint a tervezett rendezéseknél a csin, kellem és egészség szempontjából egyaránt fontos szökőkutakat, melyek nélkül bájos vagy nagyszerű koncepció alig képzelhető.

A második észrevételünk a burkolatra vonatkozik, e tekintetben Budapest maholnap a különféle rendszerek mintá gyűllhelyévé váland, ami hogy egyebet ne említsünk a lovakra nézve igen veszélyes, mert oly vasalás, mely a kövezeten jó, a faburkotaton szélszerűtlen, olyan, mely ez utóbbin alkalmas, — az aszfalton haszonvehetetlen; ideje volna tehát egy rendszert elfogadni s azt általánosan s mindenütt alkalmazni.

Véleményünk szerint a járdák aszfalt kompriméből a kocsitak faburkolattal volnának legcélszerűbben elkészítendőek.

A pénzügyi és vasuti együttes bizottságok által a keleti vasut ügyének vizsgálata alkalmával teendő kérdések, az albizottság előterjesztése szerint.

II. A z igazgató-tanács hoz intézendő kérdések sorozata.

1. Ha az igazgató-tanácsosok 1869. február 15. 16. és 23. csak leendőek voltak, miként választhatnak végleges elnököket, jogtanácsost, s miként szavazhatták meg magoknak és másoknak definitive a fizetéseket? huzzák most is a fizetéseket, vagy másnemű javadalmakat? és mibe kerül jelenleg a nevezett vasutnak összes adminisztratívja?

2. Miután a törvény és engedélyokmány világosan Warring Károlyról és általa megnevezendő társairól szól mint engedélyokmányokról, mi módon egyeztetett abba az igazgató-tanács, hogy a párisi szerződés szerint Warring és a társaság között egy, a törvény által meg nem határozott engedélyes, t. i. az angol-osztrák bank foglalhasson helyet?

3. Emlékiratának bevezetésében Warring királyi biztosról szól, ki állítólag az 1869. márczius 8-iki alakuló ülésen jelen volt, való-e ez? s ha igen, ki volt ezen királyi biztos?

4. Az igazgatótanács kérvényben mondatik, hogy 1869. márczius 8-án nyertek végleges elfogadást a párisi szerződés, s mindjárt utána, mégis a kormánytól várja ezen szerződés tüzetes megvizsgálását, s mintegy attól teszi függővé saját elhatározását; derítsék föl ezen ellentmondás?

5. Az igazgató-tanács állítja, kénytelen volt a párisi szerződéseket elfogadni, hogy bizonyos közhangulat nyomása alatt állott, s hogy tárgyalására idő nem volt. Ki gyakorolta és mi módon ezen kényszert? micsoda közhangulat nyomása alatt állott? s hogy ne lett volna idő a tárgyalásra, midőn az igazgató-tanács tagjai ezen ülés előtt már régen működtek mint leendő tanácsosok?

6. Voltak-e az alapszabályok közgyűlés által tárgyalva, s ha igen, mikor mutassanak be az illető jegyzőkönyvek? s ha nem, miért nem?

7. Warring Károlynak azon jog adatik, hogy ha az általa kinevezett igazgató-tanácsosok kilép, helyét újra ő tölti be? mi módon lehetett ebbe egyezni, miután ezen jogfőntartásnak sem a párisi szerződésben, sem az alapszabályokban nyoma nincs, sőt az alapszabályok 53. §-ába ütközik?

8. Az alakuló ülésen az igazgatótanács tekintetéből elkerülhetlen költségek fődözésére az igazgató-tanács 150,000 frtnyi hitelt kér a maga részére; mivel igazoltatik ezen nagy összeg szükségére?

9. Mivel igazolható a párisi szerződéseknél az igazgató-tanács által föltétlen és végérvényes elfogadása?

10. Mi módon lehetett az igazgató-tanács tagjainak már február 23. 1869. a társulati értékekből 4.391,990 forintot utalványozni, midőn magok bevallják, hogy a számadásokat át nem vizsgálhatták, s midőn még csak leendő igazgató-tanácsosok voltak, s ily minőségben is a jövőendő igazgató-tanácsért személyes kezességet vállalnak?

11. Warring testvéreknek megadatik azon jog, hogy az építés ideje alatt, és a számadások végleges megerősítése előtt, ha a főmérnöki állomás üresedésbe jönne, ők nevezik ki. Hogy lehetett ezt elfogadni az alapszabályok 57. §-ellenére?

12. Az angol-osztrák banknak biztosítatik négy igazgató-tanácsos kinevezése, és az üresedések helyettesítése az alapszabályok, vagy szerződés melyik szakaszában gyökerezik ezen kinevezési jog? s ha ez ki nem mutatható, mi indok vezérelte az igazgató-tanács tagjait, hogy ezen rájuk nézve sérelmes föltételeket elfogadják?

13. Mi módon lehetett az igazgató-tanácsnak abba beleegyezni, hogy az alapszabályok előzetes megállapítása előtt t. i. 1869. január 23-án máris részvényalírási fölhívás bocsátassék szét? s mi módon egyeztetett bele az igazgató-tanács, hogy az ő tudta és beleegyezése nélkül állapított meg a kibocsátási ár?

14. Igaz-e, hogy a részvényeknél az első befizetés 80 frt ezüstben, a társaság részére csak 69 frt 80 kr iratott, s e szerint a különbözet 4.081.836? Igaz-e, hogy az elsőbbségi kötvény 222 ezüst frtal fizettetett, s a társaság részére bankjegyen iratott? s e szerint a különbözet 3.826,721 frt.

(Ezen kérdés teendő az angol-osztrák banknak is.)

Nem volt ez ellen az igazgató-tanácsnak semmi ellenvetése?

15. Igaz-e, hogy a betörjesztett munkakimutatások az igazgató-tanács által csak számszerűleg vizsgáltattak meg? s ha igen, mi volt az oka.

16. A párisi szerződés az egész 75.033,750 frtnyi társulati értéket a vállalkozók rendelkezésére bocsátja, miként lehetett az igazgató-tanácsnak ebbe beleegyezni? s ha már beleegyezett, miért nem kötetett ki, hogy ha a pálya rövidebb lenne, mint 80 és egy negyed, hogy azon arányban lesz csekélyebb a vállalkozóknak átadandó érték is?

17. Tud-e arról az igazgató-tanács valamit, hogy miért maradt ki a párisi szerződésekből ezen szó „ezüst”? vagy nem vette észre ennek kimaradását? Kinek javára maradt az agiókülönbözet?

18. A párisi szerződés 3. §-ban a befizetésről lévén szó, mondatik, hogy az angol-osztrák bank érdekeire nézve megfelelőbbnek látná a befizetés elhalasztását, szabadságában áll ezt a leendő társulattól kieszközölni; miután az egész érték, s ennek kiírása- és befizetéséről való rendelkezés ugyanezen § értelmében egészen Warring testvéreknek adatott, magyarázza meg az igazgató-tanács, mit kell az angol-osztrák banknak ezen érdeke alatt érteni?

19. A párisi szerződés szerint, ha a megállapított megnyitás időre nem történik, interkaláris kamatokat vállalkozó fizeti. Ezen eshetőségre miért nem tartatott vissza bizonyos összeg, a mint hogy a késcdelem minden szakasznál be is állott?

20. Párisi szerződés szerint a munkakimutatás két hét alatt kiízendő; hogy lehet ily rövid időbe beleegyezni, mi alatt kellek a kimutatásokat megvizsgálni nem lehet?

21. Előleg és tanulmányok czimén Warringnak a párisi szerződésben 600,000 forint rendeltek ki fizetett; — meggyőződött-e az igazgató-tanács, hogy Warring e sommát csakugyan kiérdemelte? s ha igen, miáltal?

22. Ha Warring testvérek előleget vennének ki a társulat értékeiből, a párisi szerződés szerint a társaság javára bizonyos biztosítéki összeget tartoznak kölcsönös alku alapján az angol-osztrák banknál letenni. De a bordereaux regulateur 31. §-már ezt is megváltoztatja, s e helyett már — a társaság által meg nem változtatható — egy állandó százalékot állapít; nem tűnt-e föl az igazgató-tanács előtt a párisi szerződés és bordereaux regulateur közötti ezen különbség, mely újra a társaság jogainak csonkítása?

23. A párisi szerződésben a pályaföl szerelvény szabad használata, valamint a személyzet és anyagok bizonyos mérsékelt áron szállíthatása biztosítatik a vállalkozóknak a megnyílt szakaszokon; holott az első kormányrendelet ellen van, az utóbbi az engedélyokmány 13 §-ba ütközik; mi módon lehetett az igazgatótanácsnak ily a társaságra nézve káros, és az engedélyokmány sértő határozatokba beleegyezni?

24. A párisi szerződés 11. szakasza az igazgatótanácsnak a munka kivételbe avatkozást megtagadja; s rendeli továbbá, — hogy a leendő társulat köteles minden vita és változtatás nélkül mindazon módosításokat elfogadni, — melyekbe Waring előterjesztésére az engedélymú műszaki határozományait illetőleg a kormány beleegyező. — Mi módon lehetett ily szakaszt elfogadni, — mely az igazgatótanács működését zsbasztja?

25. Ezen párisi szerződés a vállalkozóknak visszaadandó biztosítékokról oly módon rendelkezik, — hogy ez aránylagosan még az építés alatt, egészben pedig az építésnek a társaság részéről átvétele után adandó vissza; miért nem kívántatott a biztosítéki összeg visszatartása addig, míg az állam általi fölvizsgálát bekezdkezett?

26. A párisi szerződés határozza, hogy a forgalomra kész pálya a társaság által azonnal átveendő, s három hónap múlva az átadástól a vállalkozó kiesik a kötelezettségéből; kikérülte-e az igazgatótanács figyelmét ezen a társulatra anyagilag is káros, és az engedélyokmány 25. §-át sértő rendelkezés.

27. A párisi szerződés 15 §-a szerint kötelezi magát az osztrák bank, hogy a párisi szerződést a leendő társaság elé fogja terjeszteni, s azt a leendő igazgatótanács és társaság első részvényesi által teljes szövegben, minden változás nélkül, elfogadtatni s mihielyt a társaság megalakul az angol-osztrák bank minden további felelőssége megszűnik? Mi módon történt, hogy ezen szakaszt az igazgatótanács vissza nem utasította?

28. Érti-e az igazgató-tanács a párisi szerződésben azon kitétel, hogy a szerződők csak véletlenül jöttek Párisba, a mennyiben itt adtak egymásnak találkozást? ha érti, magyarázza meg.

29. Meggyőződött-e az igazgató-tanács a szakaszok a vállalkozók által előterjesztett hosszának valódiságáról, és a egyes szakaszokra megállapított összeg helyes arányáról? ha igen, mi alapon? Adassék elő az illető okmány?

30. A bordereaux regulateur szerint a havi kimutatásokra igen tág keret állítatik, miután nemcsak ez, hanem az összes mozgó és álló tárgyak és ideiglenes beruházások is belefoglaltattak. Nem vette-e az igazgató-tanács észre ezen szakasznak hátrányát a társaságra nézve? s ha igen, mi módon lehetett abba beleegyezni?

31. Valóban nem tudta az igazgató-tanács, hogy a vállalkozó tényleg már meg is kezdte az építést az állomásnál, midőn a kormány és a társulat között a tervek nézve a levelezés még folytatásban volt, a mint azt a kormány állítja?

32. Van-e tudomása az igazgató-tanácsnak, hogy párisi szerződés létesítésénél közbenjárók működtek a Ha igen, nevezessék meg az egyén vagy egyének? Ha nem tudnák szükségesnek látszik a külügyminiszterium útján az illető hatóságokat nyilatkozatra hívni föl s támadt-e ebből pör?

33. Miután Warring terjesztette a kormányhoz az alapszabályokat s ezen szabályok az alakuló ülésen el sem olvastattak, miként tudhatták elolvasás nélkül az igazgató-tanács tagjai, hogy történt-e változás az alapszabályokon vagy nem? s miként lehetett olyasmit elfogadni, miről biztos tudomásuk nem volt?

34. Van-e biztos tudomása az igazgató-tanácsnak, mily áron adta el a vállalkozó a 15 millió elsőbbségi kötvényt a franko-osztrák banknak?

35. A párisi szerződés szerint föntartja magának a jogot a vállalkozó a munkák kivételéhez bizonyos szárny vagy meghosszabbítandó pályavonalakra azon esetben, ha az engedély az osztrák banknak vagy az általa alakítandó társaságnak megadatott; miképp lehetett Warringnek ezen jogot biztosítani a nélkül, hogy a társaság beleegyezési joga is fön ne tartassék?

(Vége következik.)

V i d é k.

Torontalmegye egyik német községből írják nekünk február 25-ről: Azon rendreutasítás után, a melyet a belügyminiszter ur intézett a szász nemzeti egyetemhez, nekünk is így en megküldik a — Szebenben megjelenő „Deutsche Tageblatt“-tot. E lap szerkesztősége ez által természetesen rokonszenvünket akarja megnyerni, hogy azután a magyar kormány ellen felkevert port még sürübbé tehesse.

Ki azonban a magyar állameszméért lelkesülő bánáti németeket ismeri, annak ezen üzemekkel szemben önkénytelenül észbe jut a medvéről és a remetéről szóló mese.

„A medve szivességet akart tenni a remetének és iparkodott elkergetni arezáról egy alkalmatlan legyet. Miután azonban a légy nem értette a medve gestikulációit, ezen utóbbi megharagudott, egy nagy követ ragadott fel és oly erővel dobta a légyre, hogy nem csak ezt, de a remetét is agyonütötte vele.“

Ha tehát a szebeni hírlap szivességet akar nekünk tenni, ne traktáljon ily magyarellenes olvasmánnyal, mert először: legesekélyebb vágyunk sincs a remete sorsára jutni, de másodszor az is megeshetik, hogy a követ olyformán találjuk visszadobni, hogy majd aztán a medve nem köszöni meg.

K ü l f ö l d.

Budapest, február 27.

Thiers hosszas hallgatása után ismét életjelet adott magáról. Lepetit, vienno-departementi republikánus képviselőjelöltöz levelet intézett, mely levél kétségkívül nagy viszhangot fog kelteni Franciaországban. A kitünő államférfi, ismét határozottan kimondja azon nagy fontosságú elvet, miszerint Franciaország üdvét csak a mérsékelt republikánus kormányforma mozdíthatja elő. „A szerencsétlenségek, melyektől tartottam — írja Thiers — bekövetkeztek; most ezek jóvátételéről lehet csak szó, s erre nézve nem ismerek egyéb segédeszközt, minthogy Franciaország eszélyes, szilárd, lehetőleg állandó, s alakjában és céljában meghatározott kormányformát kapjon. A trónt egymástanéve vitássá tevő monarchista pártok miatt a monarchiát lehetetlennek, ellenben gyakorlatinak csak a mérsékelt, méltányos, sebeinket behegesztő köztársaságot tartom, mely, mivel nem egyetlen pártnak diadalát jelenti, valamennyi pártnak mindazon elégtételt megadja, mit becsületes és ily módon csak követelhetnek, t. i. a közérdekek diadalát a dynastiák, osztályok és rendszerek különérdekei fölött. Ez meggyőződésem, melyet háromévi tapasztalásom rendíthetlenné tett.“

Fájdalom, azonban a nemzetgyűlés két egyenlő részre levén oszolva, nem hajthatva végre az általam szükségesnek tartott ténny, sőt anélkül, hogy akarná az országot aggasztó állapotba sülyeszti, mely a munkát megbénítja, a munkásosztályokra nagy csapásokat mér, Franciaország fölülpülését késeleteti, s tekintélyét Európán előtt nagyon veszélyezteti. Minden oldalról kezdik: mikor s miként szabadulunk ki ezen szomorú helyzetből. En csak egy módot látok: hogy tudniillik a választók állandóan egy értelmű választásuk által fölvilágosítják, anélkül, hogy megjessék a nemzetgyűlést, s kijelöljék azon utat, melyet a nemzet követni akar, s mely a konszervatív köztársaság útja. Más értelmű választások csak növelnék a nemzetgyűlés ingadozásait, új aggodalmakat szereznek az országnak, új veszteségeket a kereskedelmi világnak, s az ország fölülpülését csak késeletetnék és a külföld előtti tekintélyét csak gyöngíték.“

A porosz renitens kath. püspökök belebeszérére vagy kiutasítására vonatkozó indítvány — mint Berlinből távirják — az államminiszterium által elfogadtatott, s most már a birodalmi kancellár elé kerül, ki azt a szövetségi tanács elé fogja terjeszteni.

A straszburgi püspök ellen agitáció folyik. Eddig már 50 pap szavazott bizalmat Teutschnek, s a püspök elleni tiltakozást 250 straszburgi polgár irta alá.

Werner kapitányt, ki tudvalevőleg a „Virginius“-t elfogta, a haditörvényszék által fölmentetett, s ezen ítéletet a német császár is helyben hagyta.

Gladstone a királynő által neki ajánlott hercegi címet visszautasította. Ugyanezt tette Spencer, kit marquis czímmel kínáltak meg.

Indus lázadás tört ki ujjal Amerikában. A Zaramie erődtől két mértöldnyire egy hadnagy és egy

ezredes 40—50 indián által meglepetett és megöletett. Két század gyalogság azonnal az indiánok üldözésére kiküldetett. Az indiánok nagy területen fölláztak, rabolnak és pusztítanak. Legújabbán erős csapatok küldettek ellenük.

Különfélék.

Budapest, február 27.

Kitüntetések. Ő felsége b. Langenau Ferdinánd pétervári rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek a Lipót-rend nagykeresztjét s b. Laminet József sílelői főbíró elnöknek a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

Andrássy Gyuláné arany óráját tegnapelőtt ellopták a külügyminiszeri palotából. Az óra kettős, feketén zománcozott fűdéllal bír, s hátlapján grófi korona, s K. A. betűk láthatók. A tettes ismeretlen.

Névváltoztatás. Patin Gergely, nagykikindai lakos nevét „Veszilor“-ra változtatta.

Az irói és művészi kör legközelebbi (márczius 16-diki) estélye igen érdekes lesz. A kör küldöttsége ugyanis tegnap d. u. tiszteltt Liszt Ferencnél, s fölkerlte őt, hogy a legközelebbi estélyen sziveskedjék közreműködni. A mester ezi legközelebbesben megígérte, s a márczius 16-diki estélyen Jókai „Holt költő szerelmé“ című költeményéhez a mester által írt zenét fogja játszani.

A „Magyar igazságügy“ című dr. Löw Tóbiás által szerkesztett jeles folyóirat második füzeté megjelent. Tartalma következő: Löw Tóbiás: Igazságügyi törvényjavaslatok az országgyűlés előtt. — Dr. Weinmann Fülöp, kir. it. táblai pótbíró: Köztisztviselők fizetésének végrehajtás aldi elvonása. — Dr. Székely Ferenc, kir. főügyész helyettes: Börtönügyünk jelen állapota. — Törvényszéki csarnok. A bizonyítás terhe és a korlátolt beismerés. — A megyei igazságszolgáltatás öröksége; hét évi vizsgálati fogság. — Gyors igazságszolgáltatás. — Adalékok a becsületértés fogalmához. — Fegyelmi ügy; hivatalvesztés. — Irodalom. Törvényjavaslat az 1868: 54. t. cz. módosításáról. Irta Dietrich Ignác. — büntetőjog általános tanul. Irta dr. Schierer Aladár. — Külföldi jogélet: A név mint tulajdon: Moet és Chandon. — Különfélék: A bírák és kir. ügyészek felelőssége. — A francia törvénykezés reformja. — A szellemi tulajdon biztosítása. — A bírák rangfokozata. — Előfizetési ár fél évre 4 ft.

A Duna vize ismét annyira zavaros, hogyha talán — mivel a kolera pár hónap előtt megszűnt — nem is nyeli le az ember vele a halálos kóranyagot, de meginni mindenesetre csak undorral lehet. Wein János vízvezeték igazgató azzal vigasztalja a közönséget, hogy ezen zavaros duna-víz egészségesebb a fővárosi kutak vizénél. Ezen állítással ugyan nincs sok mondanivaló, de csak megnyugodni a közönség, ha legalább reménye volna, hogy a fővárosi idylli állapota, miszerint szűrtlen folyóvizet iszik, végre valahára véget ér; ez azonban a vízvezeték igazgatójának nyilatkozata szerint nem fog megtörténni, mert mint Wein János ur kijelenti, a vízvezeték koronkint jövőre is zavaros vizet fog adni. Szép biztatás a jövő nyárra nézve, midőn a kolera ismét fölülheti tanyáját a fővárosban! Wein János ur azonban egy gyakorlati tanácsal áll elő, melyet ajánlunk a házi urak figyelmébe, s ez, hogy minden házban csekély mértékű szűrőt kell fölállítani. A ház valamely hűvös földszinti helyiségében fölállítatik egy kettős fenékkal ellátott horgany bádogg edény; felső fenéke lyukasztott, alsó fölött fenéke egy fél hüvelykes csapoló alkalmaztatik, felső végén pedig az edény uszógolyó csap által a vízvezetékkel összekötetik. Az edényben ponyva és ebbe mintegy 2—3 láb magas tiszta homok-réteg vízszintesen kiterítettik. Ha a csapoló kinyitatik, alól tökéletesen tiszta víz fog kifolyni, míg a hiány az uszógolyó csapon által mindig önkényt pótolódik. Ha a homok-réteg eliszaposodott, az a legcsekélyebb költségel megújítható. A legnagyobb ház számára is elegendős lesz egy oly edény, melynek átmérője 2 és fél láb, magassága pedig 4 láb, ezt pedig akármely bádogg csekély költséggel előállítja.

Rejtélyes egyéniség. Az „Alföld“ írja: „Néhány nap óta sokat beszéltek egy damaskusi püspökről, ki városunkban tartózkodik s egy építendő templomra adományokat gyűjt. Voltak azonban, kik az idegen arcvonásából fölismerték, hogy az nem püspök, hanem Paulay Ede, ki most az új színház kibérlése végett itt tartózkodik. Mintán így az idegen kilétere rájöttek, élesszemű egyéniségek kiderítették, hogy ez se nem püspök, sem Paulay, hanem egy erdélyi evangélikus lelkész, ki az itteni ev. egyházközssz szervezetét jött tanulmányozni. Végre is a sok találgatás után eddig constátálva lett, hogy a mystikus egyéniség egy közkezdveltségű megyei tisztviselő, ki Illés próféta egyik utódja és az Avarok fiával tett fogadása következtében: bajszát és szakállat tövig leborotváltatta s az ezért kapott 50 frtot a megyei közház javára adományozta.

Rövid hírek. Reviczky Sándorról még a következő részleteket tesszük közzé: Reviczky fölmentetése alkalmával 6000 frt végkielégítést kapott, mely hitelezői közt (60.000 frttal tartozott) osztott szét. Reviczky 70 ezer frtig hamisított váltót. — „Emlékirat az országos közgyűjteményekről“ beküldetett szerkesztőségünkhez. Az országos gyűjtemények megvizsgálására és szervezése felett véleményadásra összehívott országos szakbizottság megállapodás nyomán és megbízásából összeállítá P. Szathmáry Károly. — Zichy Mihály — írja a „Föv. Lap“ — miután már kilépett az orosz ezár szolgálatából, remélhetőleg visszatér fővárosunkba, ha csak az angol trónörökös nem csábítja Angliába, mert ez annyira szereti a genialis művészt, hogy midőn Pétervárra ment, az ő műtermét látogatta meg legelőbb. — Ábrányi Kornél 13 éven át szerkesztett, de a múlt év végén egy időre megszűnt „zenészetilap“ márczius hóban ismét meg fog jelenni. — Tóth Kálmán költeményeiből egy kötetre valót németre fordított Serkovitz Sidonia; a fordítás Németországban fog megjelenni. — A fővárosi tanács a vízvezeték

javítását célzó, már említett szabályzatokat — mai ülésében — nagyjából helyben hagyta. — József főherceg azon alkalmából, hogy Budavárosa neki a Margit-sziget melletti festőszigetét ajándékolta, viszont ajándékolta 25,000 frtot adományozta a Meier-féle árvaház javára. A főherceg képviselője tegnap szolgáltatta át e 25,000 frtot készpénzben a városi letéti pénztárnál. — Báró Edelsheim-Gyulay értesítette a főpolgármestert, hogy január 28-án ő töltsége által Magyarország katonai főparancsnokává nevezetett ki, és hogy állomását f. hó 25-én átvette. — Fiume város képviselőtestülete tegnap ülésében Peretti plébános indítványára a honvédségléző-alaphoz évi 200 frttal járult. — A tengerészeti évkönyv (ammario maritimo) ezidei kötete megjelent; ára 3 frt.

Nemzeti színház. Szombat, február 28. A „Próféta“. Opera 5 fülvönásban.

Törvényszéki csarnok.

Budapest, február 27.

(Sikkasztás.) Ismét egy hivatalnok áll a fenytő törvényszék sorompói előtt, kinek fizetése évek óta a törvényes 300 forintig lefoglalva van és ki, végre — fölhasználva az alkalmat — a reábizott adópénztárt tetemesen meglopta.

Kostomvein Károly, a kőbányai adóhivatal ellenőre m. 1873. év november és december havakban összesen 629 frt 96 kr vett ki és a hiányt az adólajstromok meghamisítása által két hónapon át eltitkolni tudta. Ez év kezdetén azonban a végszámadást kellett előterjeszteni, és minthogy a hűtlen ellenőr előrelátta azt, hogy ez alkalmával sikkasztása napfényre jöved, elhatározta magát, hogy — ugymond — ártatlan családja számára még egy összegyűjtött pénzt kivesz a pénztárból és azután életének véget vetend.

Az alkalom újból megnyílt, midőn január 3-ikán a kőbányai adópénztárba váratlanul 4500 forint folyt be, mely összeget szokás szerint az ellenőr átvette oly czélból, hogy azt a pesti adópénztárba szállítsa. Kostomvein azonban a helyet, ezen összeget több régi nyomasztó adóságainak kifizetésére használta föl. — 3500 frtot pedig lepecsételve adott át egy ismerősének Budán avval hogy neje egynehány nap múlva e letéért eljövend. Ő maga egy hónapi bujdosás után végre f. é. február 5-én önkényl jelentkezett a rendőrségnél — ki különben valószínűleg nem találta volna őt. — A kincstár kára összesen 1044 frtra rug, minthogy 607 frt vádolt hitelezőtől elszedtetett, 3500 forint Budán találtatott. Ezen összeg vádolt biztosítékának lefoglalása által 572 frt 80 krra lepad. Az ügyészi indítvány különös körülményként kéri azon föltűntő könyelmiséget tekinteni, miután egy olyan hivatalnokra, ki évek óta havi 25 frtból élni volt kénytelen, ellenőrzés nélkül ily tetemes összegek kezelése bízott. Az ítélet hivatalos sikkasztás miatt 2 évi börtönbüntetéssel kimondatott.

Táviratok.

Bécs, február 27. A császár 5^{1/2} órakor megérkezett s a pályafőnél a koronaörökös által fogadtatott. Jelen volt még: az egész miniszterium, a rendőrfőnök s az ész. vaspálya igazgatója.

Bécs, február 27. A pénzügyér az adóreform bizottság tegnap ülésében kijelenté, hogy a reichsrath a delegatiónk megnyitásával csak el fog napotlatni.

Graz, február 26. A nagy osztrák-német tornaünnepély augusztus 15-én tartatik meg.

Versailles, február 27. A nemzetgyűlésben Pouyer Quartier visszavonván heves jelenetek után a czukorfinomítás megadóztatására vonatkozó indítványát — a baloldalt magáévá tette azt, de a többség 378 szóval 297 ellen — leszavazta.

Bern, február 27. Az itteni spanyol követ a szövetségtanácsal hivatalosan közölte, miszerint a cantabri part Cap de Pennastól Fuentarabaiáig ostromzárlat alá helyeztetett Gijón, Santander és San-Sebastian kikötő kivételével.

— Éjjel érkeztek. —

Bécs, február 27. A birodalmi gyűlés képviselőházának mai ülésén bejelenti az elnök, miszerint a megjelenésre fölhevott képviselők közül eddig csak a dalmát Possedaria gróf s a tyroli Turnherr ígérték meg márczius elejére történő belépüket. — Horst honvédelmi miniszter bemutatja a nyugdíjszabályzatot. — Edelsbacher határozati javaslatában fölhevja a kormányt, hogy a nicheldorf-kirehdorf-wels-steyer-atthangi vasutvonalra nézve még ez ülészak alatt előterjesztést tegyen.

Közgazdaság.

Budapest, február 27.

A budai közúti vasút részvény társulat az „Ung. Ll.“ értesítése szerint 20,000 frtnyi üzleti tiszta nyeményt csinált. De osztalékot ez évben nem fog fizetni.

A magyar szeszfinomító-részvénytárság részvényesei a „P. Ll.“ értesítése szerint a bekövetkező közgyűlésen alapszabály módosítást fognak javasolni. E czélra egy hat tagu bizottság választott az előmunkálatok megtételére.

A svábhegyi fogas kerékpálya munkálatai már annyira haladtak, hogy megnyitását f. év május 24-ére remélik. Az építést maga a vállalat teljesíti Kátry igazgató vezetése alatt. A zürichi nemzetközi hegyipálya épít

tőtársaság és a winterthuri bank szintén részesei a vállalatnak.

A franko-magyar bankról bécsi kertülő uton jelentik, hogy a most elkészített mérleg a csak nem régebben 200 frttal teljes befizetésre konvertált részvények mind-egyikére mintegy 90 frt veszteséget mutat, vagyis egészben négy millió frtnyi veszteséget az alaptőkéből; tavaly már 5 millió frt veszteség leiratván, a bank egy rövid év leforgása alatt nem kevesebb mint 9 millió frt veszteséggel örvendeztette meg részvényeseit.

Az ezüstárkelet-potlék márczius hóban, hivatalos értesítés szerint, a magyar korona területén levő valamennyi vaspályán 5 százalékkal fog számíttatni.

Az egyesült magyar gőzhajótársaság részvényeinek árfolyam-emelkedéséből a karnak következtetni nemely közök az osztrák társaság által megajánlott árakra. Nem tudjuk ugyan ezen ajánlat magasságát, hanem azt gondoljuk, hogy a franko-magyar bank tárczájában levő papírok és követelésekre nézve így mérleg-készítés idején nem épen rossz fogás ezen papírokra egy kis hausse-t teremteni.

Az osztrák államvaspálya társaság több viczinál vaspálya kiépítésére kér engedélyt a közlekedési miniszteriumtól.

A magyar általános földhitel-részvénytársaság egy birtokot eladatott, állítólag nyereséggel. Hanem azért a részvények még sem emelkednek.

A feled-tiszolczi vasut-vonalon a sinek már Rimaszombatig le vannak rakva s a közelebbi napokban váratik a kavicsoló gép megérkezése.

A nagy-röcei takarékpénztár 1873. évi forgalma 257,290 frt, vagyonállási mérlege 96,356 frt 80 kr; tiszta jövedelme 1627 frt 80 kr.

Az első temesi-takarékpenztár tegnap tartá közgyűlését. A jövedelem 25,784 forint 84 kr. Osztalékul 10,000 forint adatik, mi részvényenként 10 frtnak felel meg.

A salgó-tarjani vasfinomító társulat rendkívüli közgyűlést tartott február 26-án délután. Gróf Andrássy Manó elnök akadályozva levén, Vecsey Sándor ur elnökölt. A közgyűlést eredetileg mult évi szeptember hóban szándékolták egybehívni, akkor azonban elmaradt és így jelenleg az 1873. márczius 31-én lezárt tiszta és az 1873. szeptember 30-án lezárt nyers mérleg terjesztetik elő; ez utóbbiból kiténik, hogy a társulat 36,069 frt 90 kr veszteséget szenvedett. Az igazgató-tanács a nyers vastermelőkkel kötött szerződés fölbonthatás indítványozza ami a közgyűlés által helyeseltetik. Az igazgató-tanács erre 1873. szeptember végeig a fölmentvény megadatik. Azután több részvényes indítványa terjesztetik elő a részvénytőkének 1 millió forintról 3 millió ft száz ezer forintra való leszállítása iránt, amit azzal indokolnak, hogy a telep tökéletesen föl levén szerelve, az üzlet kevesebb tőkével is folytatható. Az igazgató-tanács e javaslatot a maga részéről pártolólág terjeszti a közgyűlés elé. A közgyűlés többsége hajlandó volt ez indítványt vita nélkül elfogadni, akadt azonban három részvényes, kik az ellen elkeseredetten kikelték, és az egész leszállítási miveletet mint az anglobank nyeresékes manoevrjét fogták föl. Végre közel másfél órai vita után, melyben a heves kifakadások nem egészen hiányoztak, az indítvány túlnyomó többséggel elfogadtatott. Ezután több alapszabálymódosítás hagyottatott jóvá, mire a gyűlés széteszlott.

A temesvári-orsovai vasut vonalra nézve a berlini „Neue freie Ztg.“ folyó hó 23-ki száma következő hírt közli: „Azon körülmény kellő méltatása következtében, hogy a román vasutak csatlakozása az osztrák vasutakhoz előbbiekre nézve életkérdés, a román vasutársulat lépéseket tett, hogy a temesvár-orsovai vonalrész kiépítésére az engedélyt megkapja. De miután a magyar kormány e vonalrész kiépítését több az erdélyi pályához való csatlakozás kiépítésének fölitéléhez kötötte, melyek a társulatra nézve alárendelt jelentőségűek voltak, úgy látszott, mintha az egész terv vízzé vált volna, és csakis a fölügyelő-bizottság elnöke, von Kanseman titkos kereskedelmi tanácsos ügyes taktikájának (a lap saját szavai: gewandte Taktik) köszönhető e tárgyalások vezetése körül, hogy a kormány igényeit a kellő mértékre leszállítani sikerült, a társulatnak biztosítottat a temesvár-orsovai vonalrész kiépítése, mely ez évben valószínűleg meg is kezdetik.

A budapesti gabna s értéktözsde február 27. Gabnában ma nem volt üzlet. A tözsdén a közlegő ultimo miatt ingatag hangulat uralkodott, az árfolyamok azonban jól tartották magukat. Következő árfolyamok jegyzettek m. vasuti kölesön 97.12; m. sorsjegy 78.50; pesti közúti 350; anglo-magyar 34.85—34.50; munic. 33, franco-magyar 50.50; takaréék és hitel 62.25—62; pesti kereskedelmi 7.36, pesti 33. orsz. közp. 81; első hazai 24.20, első budapesti gőzmalom 636, budai gyártelep 22, Drasche-féle 190; egyesült m. gőzhajózási 11—10.25 frtjával. Valuták szilárdak; 20 frankos arany 8,93 Császári arany 5.32.

Vizállás.

	O alatt	O fölött	időjárás
Febr. 27. Pesten	—	—	4' 2" száraz
„ 27. Possonyban	—	—	2' 6" száraz
„ 27. Szegeden	—	—	1' 4" felhős
„ 27. Szatmáron	—	—	3' 0" felhős
„ 27. Tokajban	—	—	11' 3" száraz
„ 27. Szolnokon	—	—	1' 10" száraz
„ 27. Aradon	—	—	2' 10" felhős
„ 27. Nagybecskerekén	—	—	0' 5" száraz
„ 27. Zimonyban	—	—	4' 9" száraz
„ 27. Ó-Orsován	—	—	3' 0" száraz
„ 27. M.-Szigeten	—	—	2' 5" szeles

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. február 27-én.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Záloglevelek.		Magy. vasuti köles (120 frt ez.)					
Hang.	font	frt	frt	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva				
Buza, bántási ó v. uj	83	7.76	7.90	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	960.	970.	500	Első magyar serfőzde	418.	420.	96.75	97.
" " " "	85	8.	8.10	200	Haza	—	—	200	Sertészhaló	160.	165.	153.75	154.25
" " " "	87	—	—	300	Pannonia	380.	385.	200	Athenaeum	244.	246.	112.	115.
tiszav.	83	7.90	8.	100	Pesti bizt.	64.	65.	500	Pesti könyvnyomda	620.	640.	242.75	243.25
" " " "	85	8.10	8.25	200	Hunnia	86.	90.	200	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	10.25	10.50	46.50	47.
" " " "	87	—	—	300	Unió	188.	189.	500	Ganz-féle vasöntöde	345.	370.	970.	973.
pestm.	83	7.80	7.90	200	Pesti közuti vaspálya	350.50	352.	200	Gschwindt-féle szeszgyár	234.	236.	552.	554.
" " " "	85	8.05	8.20	200	Budai	100.	105.	200	Börgyár	85.	86.	206.50	207.50
" " " "	87	—	—	200	Budai hegyipálya	55.	60.	200	Gyapjamosoda	105.	107.	2635.	2640.
fehérm.	83	8.	8.10	80	Municipális hitelintézet	33.	33.75	100	Salgó-tarjani kőszénbánya	103.	104.	32.	321.
" " " "	85	8.20	8.30	85	Angol-magyar bank	34.25	34.75	200	Schlick-féle vasöntöde	153.	156.	169.25	169.75
" " " "	87	—	—	180	Magyar általános hitelbank	153.50	153.75	200	Sósuti kőbánya	116.	118.	206.	207.
bácskai	83	—	—	200	Franco-magyar bank	59.	59.50	500	Első magyar szeszminítő	170.	175.	—	—
" " " "	85	—	—	100	Magyar általános földhitel-társ.	59.25	59.75	200	Alagut	82.	83.	94.25	94.75
" " " "	87	—	—	50	Takarék- és hitelegylet	62.25	62.50	—	—	—	—	85.	85.50
" " " "	85	—	—	50	Buda-ó-budai népbank	37.75	38.	—	—	—	—	90.75	90.85
" " " "	87	—	—	100	Iparbank	48.	50.	—	—	—	—	84.25	84.50
Rozs 80 fnt után	lanyha	5.60	5.65	200	Budai kereskedelmi és iparbank	188.	190.	—	—	—	—	91.25	91.70
Arpa, maláta 72 " "	"	4.30	4.60	500	Pesti kereskedelmi bank	735.	740.	—	—	—	—	84.	84.75
abráknak 72 " "	"	3.90	4.05	200	Pesti iparbank	400.	405.	—	—	—	—	82.50	82.75
Zab 60 " "	"	2.25	2.28	70	Pesti egyleti bank	60.	62.	—	—	—	—	139.	139.50
Tengeri, bántási, mérője	"	4.70	4.75	50	Hivatalnok hitelegylet. I. em.	40.	42.	100	Budapesti malom 6%	174.	176.	132.	132.50
" másnemű	"	4.65	4.70	80	Kisbirtokok hitelintézet	—	—	—	—	—	—	110.75	111.25
Köles 83 " "	"	—	—	100	Országos közp. takarékp. 5%	81.25	81.50	—	—	—	—	70.75	71.
Repece, fekete 75 " "	"	—	—	1000	Pesti hazai	2400.	2450.	—	—	—	—	—	—
" bántási 62 " "	"	—	—	100	Budapesti fővárosi	181.	183.	—	—	—	—	—	—
				100	Kőbányai takarékpénztár	54.	56.	—	—	—	—	—	—
				40	Külvárosi takarékpénztár	69.	70.	—	—	—	—	—	—
				40	Szentendrei takarékpénztár	42.	44.	—	—	—	—	—	—
				60	Ujpesti takarékpénztár	40.	42.	—	—	—	—	—	—
				500	Árpád malom	50.	52.	—	—	—	—	—	—
				500	Blum-féle	37.	40.	—	—	—	—	—	—
				500	Concordia	290.	295.	—	—	—	—	—	—
				200	Erzsébet	118.	150.	—	—	—	—	—	—
				180	Luiza	149.	150.	—	—	—	—	—	—
				200	Molnárok és sütők	230.	232.	—	—	—	—	—	—
				500	Hengermalom	805.	815.	—	—	—	—	—	—
				300	Victoria	113.	115.	—	—	—	—	—	—
				100	Első budapesti	635.	640.	—	—	—	—	—	—
				100	Budai gyárudvar	21.50	22.	—	—	—	—	—	—
				1000	Pannonia	440.	445.	—	—	—	—	—	—

H I R D E T É S.

TETTEY NÁNDOR és TÁRSA
könyvkereskedésében

Budapest: váczi-utca, „a vastuskóhoz“ megjelentek:

- BONYI LAJOS. A főnő krónikája. Beszélyek a magyar népeletről. 3 kötet ára 3 frt.
- ARGIS GYULA. VIII. Henrik hat házassága. Történeti regény. 1 frt.
- ASBÓTH JÁNOS. A magyar királyi honvédelmi ministerium működése 1867—72 a minister ur megbízásából hivatalos adatok alapján. 3 frt.
- GEORGI BARTAL. Commentariorum ad historium status jurisque publici Hungariae. 3 köt. 5 frt.
- BARTALUS ISTVÁN. Magyar népdalok egyetemes gyűjteménye. A Kisfaludy-társaság megbízásából énekre és zongorára alkalmazva. I kötet 5 frt. diszkötésben 6 frt.
- BEÓTHY ZSOLT. Bíró Márton. Regény, ára 1 frt.
- DEGRÉ ALAJOS. Salvator Rosa. Történeti regény, 3 kötetben. (3 frt helyett) 2.20 kr.
- DUMAS SÁNDOR. Egy szerelmi kaland (1 frt helyett) 75 kr.
- GAÁL KAROLINA. Egy sarkert ör. Történeti regény Mátás király korából. 90 kr.
- GABORIAU E. A 113. számú peresomó. Regény 4 kötet 4 frt.
- GIBBON EDVÁRD. A római birodalom hanyatlásának és bukásának története. Az angol eredetiből átdolgozta Hegyessy Kálmán. Második jutányos kiadás. 2 kötet. Ára 4 frt.
- GONDRE COURT. La Gazette báró. Történeti regény, (3 frt helyett) 2 frt.
- GONZALEZ MANÓ. Az új hölgye. Regény, fordította Balthazar Győző 2 kötet 2 frt.
- Az egy orosz hercegnő. Regény, fordította Milassin Vilmos. 1 frt 20 kr.
- HANZÉLY FERENCZ. Kereskedelmi irálytan és levelező, egybekötve kereskedelmi és magániratokkal. Pályamű. 3 frt.
- HAFIZ DALAI. Persa eredetiből ford. Erdődi Harrach Béla 1.20 kr., diszkötésben 2 frt.
- HUGO VICTOR. A Notre-Dame egyház Párisban. Regény, fordította Szalkay Gergely. 3 kötet 2.50 kr.
- JAKAB ELEK. Kolozsvár története. I. kötet, Ős- és középkor (513 Kr. e. 1540 Kr. u.) oklevéltár és világszótár rajzokkal. Ára 10 frt.
- Korrajzok és eszmétördek 1850—1867. évszaktól Jankovich Vincze naplója után 1 frt.
- KÓVÁRI LÁSZLÓ. Erdély története. I. kötet. Az ősidőkről 1310-ig 2 frt. II. kötet Az Anjou ház uralmától II. Lajos királyig 1.80 kr.
- III. Zápolyák kora 2 frt.
- IV. A Báthoriak, Bocskai és Bethlenek kora 2.20 kr.
- V. A Rákóczyak és Apatiak kora 2 frt.
- VI. A Gubernátorok kora. 2 frt.
- KÓVÁRI LÁSZLÓ. Erdély nevezetesebb családai. Czimerekkel és leszármazási táblákkal. 30 fametszvény-nyel. Ára 3 frt.
- A magyar családi és közéleti viseletek és szokások a nemzeti fejedelmek korából 2 frt.
- Okmánytár az 1848—1849-iki eseményekhez. Ára 2 frt.
- Száz történelmi rege 1 frt.
- Történelmi adomák. 1 kr.
- KLOPSTOCK. Messiás. ford. Tárkányi Béla. Diszkötésben (1 frt 50 kr helyett) 1 frt.
- LIPCSEY TAMÁS. Néhány szó a magyar társadalomról 60 kr.
- IDŐSB MOGYORÓSSY JÁNOS. A Wenckheim Hund család eredete és ivadécai Magyarhonban. 7 kömetszeti arcképpel 1.60 kr.
- ORBÁN BALÁZS. A székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi s népművelési szempontból. Számos önálló és szöveggéppel. I. Udvarhelyszék 4 frt. II. Csíkszék 3 frt. III. Háromszék 4 frt. IV. Maros-szék 4 frt. V. Aranyosszék, Radnóth, Maros-Ujvár, Gyéres és Toroczko vidéke 4 frt. VI. A Barcaság 5 frt. Mind a 6 kötet 24 frt.
- POLITIKAI LEVELEK. Egy külföldön élő honfihoz. 60 kr.
- B. PONGRÁCZ EMIL. Gyöngyvirág. Regény 2 köte Rózsabimbók. Költeményfüzér 1 frt. diszkötésben 2 frt.
- Estikék. Beszélyfüzér 60 kr.
- Suezig és vissza. Utirajzok. 2 kötet 2 frt.
- PRÉM JÓZSEF. Külföldi költőkből. Műfordítások 1.20 kr.
- Dr. SCHROTT JÓZSEF. Az általános állami számvitel tan kézikönyve, fordította Fésűs György 2.50 kr.
- P. SZATHMÁRY KÁROLY. A beszély elmélete, a Kisfaludy-társaság első díjára méltott pályamű. 60 kr.
- A Gyulafehérvár-Nagyenyedi Bethlen-főtanoda története 2.50 kr.
- Beszélyek az erdélyi honvédelvilágból. 1 frt. helyett 60 kr.
- Lukanusz. Szomorujáték öt felvonásban. 60 kr.

Nemzeti színház.

Kiadja Toldy István.

- I. Szigligeti Ede. Béli Pál. Eredeti szomorujáték 5 felvonásban.
- II. Sardon Victor. A jó barátok. Színmű 4 felvonásban fordította: Szerdahelyi Kálmán.
- III. Szigligeti Ede. Fenn az ernyő ninesen kas Eredeti vígjáték 3 felvonásban.
- IV. Feuillet Octave. A kísértés. Színmű 5 felvonásban Fordította: Radnótfay S.
- V. Belot Adolf. A rendszeres férjek. Vígjáték 3 felvonásban francziából. Berczik A. és Toldy I.
- VI. Berczik Árpád. Ádám és Éva. Vígjáték 1 felvonásban — Chassé croisé. Vígjáték 1 felvonásban. Irták: Fournier és Meyer. Francziából: Toldy István.
- Egy-egy kötet ára 80 kr. helyett 60 kr.
- TÖRS KÁLMÁN. A Margitsziget leírása. 1.20 kr.
- VOLNEY A. Romok. Az igaz vallás, megfajtva az emberiség vallásos fogalmainak keletkezése- és ezek leszármazásából és a természet törvényei. Magyarosítá és jegyzetekkel ellátta Szalkay Gergely 1.20 kr.
- GRÓF ZICHY család idősb ágának okmánytára. Közli a magyar történelmi társulat. Szerkesztik: Nagy Imre, Nagy Iván és Véghegyi Dezső. I. kötet 1094—1341 4 frt. II. kötet 1342—1355. 4 frt.

Megjegyzendő, hogy ezeken kívül könyvkereskedésünkben bármily irányu és bárhol megjelent vagy hirdett munkák készletben tartatnak, vagy minden árfelemelés nélkül a leggyorsabban szerezhetők meg.

Tetty Nándor és társa könyvkereskedése Budapesten.